

D E C I Z I E

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Vera Tocarjevschi,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor „Dacia din Săseni”, raionul Călărași, Ludmillei Ivanov, Svetlanei Capranov, Mariei Vioară, Emiliei Cemîrtan, Verei Tocarjevschi, Efimiei Ciubotaru și Svetlanei Covalenco cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 23 octombrie 2009, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor „Dacia din Săseni”, r-nul Călărași, Ludmillei Ivanov, Svetlanei Capranov, Mariei Vioară, Emiliei Cemîrtan, Verei Tocarjevschi, Efimiei Ciubotaru și Svetlanei Covalenco cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 23 noiembrie 2011 a Judecătoriei Călărași, s-a admis acțiunea și s-a încasat în mod solidar de la Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor „Dacia din Săseni” r-nul Călărași, Ludmila Ivanov, Svetlana Capranov, Maria Vioară, Emilia Cemîrtan, Vera Tocarjevschi, Efimia Ciubotaru și Svetlana Covalenco în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA datoria conform contractului de împrumut și contractelor de fidejusiune, în sumă de 732 742 lei și taxa de stat în sumă de 21 982,26 lei, iar în total 754 724,26 lei.

Prin decizia din 5 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Svetlana Capranov, Maria Vioară și Svetlana Covalenco și s-a menținut hotărârea din 23 noiembrie 2011 a Judecătoriei Călărași.

Prin încheierea din 23 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, s-a considerat inadmisibil recursul declarat de către Svetlana Capranov, Maria Vioară, Svetlana Covalenco, Emilia Cemîrtan și Vera Tocarjevschi împotriva deciziei din 5 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

La 18 iunie 20, Vera Tocarjevschi a depus cerere de revizuire deciziei din 5 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Vera Tocarjevschi împotriva deciziei din 5 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

La 15 octombrie 2020, Vera Tocarjevschi a declarat recurs împotriva încheierii din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie admis recursul, casată încheierea, admiterea cererii de repunere în termenul de declarare a revizuirii și emiterea unei hotărâri prin care cererea de revizuire să fie admisă, iar cauza să fie restituită în instanța de apel pentru rejudecare în ordine de apel.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că încheierea este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În sensul dat, a menționat că la 4 iunie 2020 i-a fost adusă la cunoștință Ordonanța de suspendare din 16 aprilie 2020, iar la 16 iunie 2020 i-a fost adus la cunoștință Raportul de expertiză nr. 903 din 20 mai 2019 și, în cel mai scurt timp, în conformitate cu art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la 18 iunie 2020 a înaintat cererea de revizuire.

Prin urmare, consideră că la cazul din speță se poate concluziona că ea nu a avut cunoștință de circumstanțele care stau la baza cererii de revizuire mai înainte de data de 16 iunie 2020, și că nu a stat în pasivitate, ci a întreprins toate măsurile pentru ca circumstanțele ce au importanță pentru cauză să fie elucidate și aduse la cunoștința instanței de judecată.

Pe de altă parte, efectuarea expertizei și mersul urmăririi penale erau în afara cercului de obligații ale ei și nicicum nu putea influența sau accelera cumva obținerea vreunui rezultat. Aceste circumstanțe erau în aria de activitate ale unor terțe persoane, inclusiv organe și instituții de stat.

Astfel că neadmiterea cererii de revizuire ar însemna încălcarea dreptului la un proces echitabil.

De aceea, consideră că în cauză sunt întrunite toate temeiurile de a fi repusă în termenul de depunere a cererii de revizuire.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul consideră că recursul din 15 octombrie 2020 este declarat în termen, or la materialele dosarului lipsește dovada legală de recepționare a încheierii contestate, iar în cererea de recurs Vera Tocarjevschi a menționat că aceasta a fost recepționată la 2 octombrie 2020.

În conformitate cu art. 453 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat de Vera Tocarjevschi împotriva încheierii din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce urmează.

Inițial, instanța de recurs consideră oportun de a menționa că în sensul Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege.

Revizuirea oferă posibilitatea retractării unei hotărâri judecătorești definitive care se vedește a fi greșită în raport cu unele împrejurări de fapt survenite după pronunțarea acesteia. Retractarea unei hotărâri judecătorești definitive produce efecte grave pentru părți și pentru stabilitatea raporturilor juridice civile. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazurile strict determinate de lege.

Pe de altă parte, însă, revizuirea constituie un remediu procesual important pentru înlăturarea acelor situații excepționale care au făcut ca o hotărâre judecătorească să fie viciată chiar în substanța sa.

Având în vedere că revizuirea ocupă un loc aparte în sistemul căilor legale de atac, Colegiul găsește oportun de a evoca doar trăsăturile distinctive speței, or, legiuitorul a impus unele reguli de procedură specifice care se aplică acestei căi de atac și care evidențiază deopotrivă locul aparte pe care-l ocupă revizuirea în sistemul procedural.

Astfel, revizuirea făcând parte din categoria căilor extraordinare de atac, este guvernată de reguli speciale.

La caz, Colegiul constată că prin decizia din 5 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Svetlana Capranov, Maria Vioară și Svetlana Covalenco și s-a menținut hotărârea din 23 noiembrie 2011 a Judecătoriei Călărași.

Iar, prin încheierea din 23 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, s-a considerat inadmisibil recursul declarat de către Svetlana Capranov, Maria Vioară, Svetlana Covalenco, Emilia Cemîrtan și Vera Tocarjevschi împotriva deciziei din 5 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, decizia din 5 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău a devenit irevocabilă la 23 iulie 2014.

Vera Tocarjevschi a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 5 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău la 18 iunie 2020.

Revizuenta și-a întemeiat cererea de revizuire în baza art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 22 septembrie 2020 a respins cererea de revizuire depusă de Vera Tocarjevschi împotriva deciziei din 5 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău ca inadmisibilă.

Prin încheierea contestată, instanța de revizuire a constatat că, decizia Curții de Apel Chișinău, a cărei revizuire s-a solicitat în baza temeiului de revizuire prevăzut la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, a fost adoptată la 5 februarie 2014, iar cererea de revizuire a fost depusă la 18 iunie 2020, cu omiterea termenului de 5 ani, prevăzut la art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În context, instanța de revizuire a remarcat că termenul de declarare a cererii de revizuire urmează a fi calculat începând cu 23 iulie 2014, ziua imediat următoare de la data devenirii irevocabile a deciziei și că acesta a expirat la data de 23 iulie 2019.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept procedural, motiv pentru care o considerată întemeiată.

În această privință, instanța de recurs remarcă că Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea contestată, întemeiat a concluzionat că cererea de revizuire depusă de Vera Tocarjevschi este tardivă prin prisma prevederilor art. 449 lit. b) și art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Conform art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

Astfel prevederile art. 450 din Codul de procedură civilă, condiționează posibilitatea depunerii cererii de revizuire în baza temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Colegiul reține că termenul de declarare a cererii de revizuire dat este unul imperativ și reprezintă o condiție obligatorie de exercitare a căii extraordinare de atac – revizuirea, nerespectarea cărui poate duce la consecințe grave în ceea ce privește periclitarea principiului securității raportului juridic.

Totodată, în textul cererii de revizuire revizuenta a pretins repunerea în termenul de declarare a revizuirii prin prisma art. 116 din Codul de procedură civilă, în conformitate cu care, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Vera Tocarjevschi a justificat repunerea în termenul de declarare a revizuirii prin faptul că nu a avut cunoștință de circumstanțele care stau la baza cererii de revizuire mai înainte de data de 16 iunie 2020, când i-a fost adus la cunoștință Raportul de expertiză nr. 903 din 20 mai 2019.

Referitor la acest aspect, Colegiul menționează că în art. 450 din Codul de procedură civilă legiuitorul a stabilit termene stricte de exercitare a revizuirii.

Respectiv, chiar și în condițiile când cererea de revizuire corespunde cerințelor legale și este bazată pe unul din temeiurile prevăzute de lege, pentru ca ea să fie admisă de către instanță spre examinare și, ulterior, prin hotărâre a instanței, să constituie motiv pentru desființarea unei hotărâri irevocabile, ea trebuie să fie depusă în termen.

În această ordine de idei, pornind de la faptul că decizia Curții de Apel Chișinău a cărei revizuire s-a solicitat a devenit irevocabilă la 23 iulie 2014, iar cererea de revizuire a fost depusă la 18 iunie 2020, adică mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a deciziei, Colegiul menționează că este certă omiterea termenului prevăzut de art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Având în vedere cele expuse, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate de Vera Tocarjevschi, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului.

Din aceste motive, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Vera Tocarjevschi și de a menține încheierea din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat Vera Tocarjevschi.

Se menține încheierea din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor „Dacia din Săseni”, raionul Călărași, Ludmillei Ivanov, Svetlanei Capranov, Mariei Vioară, Emiliei Cemîrtan, Verei Tocarjevschi, Efimiei Ciubotaru și Svetlanei Covalenco cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru